

Mauri Kunnaksen iloiset kuulokojeita käyttävät hahmot

Mauri Kunnas on suosituimpia lastenkirjailijoitamme. Teoksia on huima määrä. Kolmesta kirjasta löytyy iloinen kuulokojetta käyttävä hahmo. Puusepänverstaan tonttu kirjasta Kaksitoista lahjaa Joulupukille ja herra Perkins kirjasta Herra Hakkaraisen seitsemän ihmettä sekä rouva Fredrika Runeberg kirjasta Koiramäen Martta ja Ruuneperi.

Maurin kuulo ja isän kuulokoje

Kirjailija ja piirtäjä Mauri Kunnas kertoo olevansa toiskorvainen. Oikealla on hyvä kuulo. Vasemmalla on ollut jo pitkään, yli 15 vuotta, aikalailla hiljaista. Leikkaushoitoa on ehdotettu, mutta hän ei ole halunnut, eikä kojettakaan. Toiskorvaisena on hankala kuulla hälyssä, ja äänen suuntaa on vaikea hahmottaa. Musiikki on Maurille tärkeää ja musiikin kuuntelussa stereokuulon puute harmittaa. Musiikkia tärkeämpää on puheen kuuntelu. Mauri kuuntelee mielellään radio-ohjelmia ja äänikirjoja. Suosikki on Paul Temple, BBC:n kuunnelmasalapolliisi.

Englanninkielisen tekstin kuunteleminen toiskorvaisuus lisää haastetta ja hankaluutta. Hyviäkin puolia toiskorvaisuudesta on. Hotellissa yöpyessä ei melu haittaa kun nukkuu parempi korva tyynyyn painettuna.

Mauri Kunnaksen isän puusepänverstaas oli kodin alakerrassa. Martti-isän kuu-

lo heikkeni kaiketi työkonoiden melun seurauksena. Hän sai ensimmäisen kuulokojeen viisikymmenluvulla Maurin ollessa 8-vuotias. Isän taskukoje oli hieno ja kiiltävä. Myöhemmin malli muuttui korvantauskojeeksi. Sen hankaluutena oli vinkuminen ja pieni koko. Mauri pohtii kuulokojien kokoa.

– On ihan älytöntä, että ne ovat niin pieniä. Miten vanha ihminen niitä voi käsitellä? Kun minä tarvitsen kokeen, niin haluan ison.

Verstaan tonttu

Kirjassa Kaksitoista lahjaa Joulupukille nuori Ville-tonttu pohtii ongelmaansa: mitä ihmettä lahjaksi joulupukille? Ville päättää järjestää joulupukille ilon aiheita jokaisena päivänä ennen joulua. Kuudentena päivänä Ville osallistuu hiihtokilpailuun aikoen voittaa. Palkinnon hän antaisi jou-

lupukille. Toisin käy. Villen sukset katkeavat alamäessä Villen lennettyä mukkeliis makkelis. Sukset päätyvät puusepänverstaaseen joulupukin korjattavaksi, ja se ilahduttaa joulupukia. Verstaassa työskentelee nauru-naamainen tonttu, jolla on korvantauskuulokoje. Silmissä on pilkettä ja suu hymyssä.

Mauri Kunnas, sinä tiedät mikä tontun kuulovian on aiheuttanut. Voitko kertoa?

– Kyllä tontun kuulo on siellä verstaassa mennyt, työperäinen kuulovamma on kyseessä. Joulupukin porukka käyttää viisikymmenluvun koneita, tuunaavat tarvittaessa niitä. Oikohöylässä on pahin ääni ja yläjyrksimessä. Niitä on tonttu käyttänyt.

Rock around the clock hotelli Niagarassa

Herra ja rouva Perkins saapuvat lastensa ja lastenlastensa kanssa viettämään kultahäitään Hotel Niagaraan kirjassa Herra

Hakkaraisen seitsemän ihmettä. Herra Perkins näyttää käyttävän taskukuulokojetta. Juhlailallisilla rouva Perkins muistelee hämmätkää ja tanssia puoleen yöhön Elviksen ja muiden levysankarien tahdissa. Herra Hakkaraisen unissakävelyn ansiosta löytyy samainen hääparia tanssittanut jukebox hotellin autotallista ja alkaa soittaa: one, two, three o'clock, four o'clock rock. Kultahäitään viettävä Perkinsin pariskunta ja Herra Hakkarainen jaksavat pistää jalalla koreasti muun seurueen jo uupuessa.

Mauri Kunnas, kuka herra Perkins on ja mikä on herra Perkinsin kuulovian taustalla?

– Herra Perkins on sivuhahmo, mutta lienee kolmannen polven siirtolainen Kanadassa. Kuulonalanema on perinnöllinen, mutta työuralla autokauppiaina on ollut myös vaikutusta. Tokihan autot on täytynyt testata ja varsinkin pienten kuorma-autojen hyttimelu on ollut kovaa kuultavaa moottorin päällä istuessa. Kuulosuojaimiahan ei nyt 80-vuotiaan herra Perkinsin työuran aikana käytetty.

Fredrika Runebergin kuulotorvi

Koiramäen Martta pääsee apulaiseksi Runebergien taloon kirjassa Koiramäen Martta ja Ruuneperi. Varsinaisesti apulaisiksi menevät Loviisa-serkku ja Martan Tiltta-sisko, mutta Martta Saima-possuineen pääsee mukaan. Kirjassa Martta tapaa rouva Fredrika Runebergin. Rouvan arki on kovin toimeliasta. Hän huolehtii omenoiden poimimisesta, hillojen ja säilykkeiden keitosta, nuorten latinan opinnoista, villasukkien kutomisesta, vaatehuollosta, polttopuuvastojen riittävydestä ja kaupunkiasioiden hoitamisesta sekä kirjoittamisesta. Entisten Lauantaseuran poikien, Snellmanin ja Lönnrotin, vierailu Runebergien talossa tuottaa Fredrikalle iloa. Kaikkien askareidensa ohessa rouva Fredrika kirjoittaa helmlankulmalla omaa kirjaansa päivän päätteeksi. Rouva Fredrika esiintyy kuulotorvi korvallaan, kun hän ottaa vastaan uudet apulaisensa Tiltan ja Loviisan ja Koiramäen Martan, kun herkkusuut, Lönnrot ja Snellman, saapuvat Runebergien taloon ja keskustellessaan puutarhassa lepäilevien herrojen kanssa kirjoittamisesta.

Mauri Kunnaksen kirjasta
Kaksitoista lahjaa joulupukille.

Kultahääjuhlaa vietetään yhdessä, puusepänerstaassa kujeillaan ja valmistetaan lahjat yhdessä ja taloudenhoidon ohella rouva Fredrika osallistuu keskusteluun ja vaikuttaa kirjoittamalla.

Mauri Kunnas toteaa, että vain kojeenkäyttäjä yrittää kätkeä kojeen. Kadulla kävelijöistä kuulokojeenkäyttäjä on se, jolla ei mitään näy korvassa. Kaikilla muilla on vaikka minkälaista kuuloketta ja bluetoothia. Häpeä kojeen käytöstä on turhaa.

Keskustelu päättyy mietteisiin maailman menosta. Kaikkea halutaan enemmän ja enemmän. Tämä pätee myös ääniin. Esimerkiksi elokuvateattereissa äänen voimakkuudet ovat niin kovalla, että pahalta tuntuu. Myös konserteissa äännet miksatetaan liian kovalle. Hanoja ei tarvitsisi kääntää enempää kaakkoon, raja on tullut jo vastaan. Kääntösuunta olisikin nyt koillinen. Musiikki soi kaikkialla, onko aivan pakko? Musiikista on tullut vihattavaa melusaastetta.

Kiitos Mauri Kunnas kaikista piirroshahmoistasi, erityisesti verstaan tontusta, herra Perkinsista ja rouva Fredrika Runebergista.

P.S. Mauri toteaa, että hänen kirjoissaan saattaa olla vielä joku kojeenkäyttäjähahmo, ei nyt vaan tule mieleen. Löydätkö sinä?

*Mauri Kunnasta haastatteli audionomi
Kati Pesonen-Simonen*

Kirjan koiramainen rouva perustuu oikeaan henkilöön. Rouva Runebergilla oli alentunut kuulo ja hän käytti tuon ajan kuulonapuvälinettä, torvea. Sekä hahmo että oikea henkilö näyttävät melkoisina vaikuttajana.

Kuulokojeen hyväksyminen ja maailman meno

Kuulovikaan ja kojeisiin tosielämässä liitettyä häpeää ja ennakkoluuloja ei Fredrikasta eikä toisista kuulokojetta käyttävistä hahmoista löydy. Kaikki kirjoista löytyneet kuulovikaiset ja kuulokojetta käyttävät hahmot, Fredrika Runeberg, puusepänerstaan tonttu ja herra Perkins, ovat osallistuvia ja iloisia. Kasvot ovat hymyssä ja menosuunta on eteenpäin. Ympäröivät hahmot hyväksyvät apuvälineet, ei näy kurttuotsaisuutta.

Mauri Kunnaksen kirjasta
Koiramäen Martta ja
Ruuneperi.

